

SKRIVELSE FRÅN MILJÖPARTIET

Jakob Dencker, Birgitta Hald-Svensson
Beate Lindberg, Aku Angela Tarras Wahlberg
Alla MILJÖPARTIET

Utvärdering av verksamheten med personliga ombud till psykiskt funktionsnedsatta

Personliga ombud är en funktion för att personer med psykisk funktionsnedsättning ska kunna få hjälp med att samordna vård, stöd och service. Reformen med personliga ombud (PO) genomfördes i samband med Psykiatireformen 1995 och anses ha varit mycket framgångsrik. För kommuner som erbjuder personliga ombud utgår ett statsbidrag på 300 000 kronor per år och ombud, vilket kan sägas täcka ungefär halva kostnaden när löner och kringkostnader räknas in.

Det personliga ombudet arbetar på den funktionsnedsattes uppdrag och kan ge råd och stöd i kontakter med myndigheter och se till att samhällets olika insatser planeras, samordnas och genomförs. PO kan hjälpa till att identifiera behov av vård och stöd och även företräda den funktionsnedsatta vid behov.

Brukarorganisationer som RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa) vittnar om en enorm betydelse av de personliga ombuden. Psykiskt funktionsnedsatta som lever isolerade, ofta med lågt förtroende för socialtjänsten, kan få hjälp med olika ärenden och att klara sig bättre på egen hand. ”De blir behandlade som människor av de personliga ombuden, och kan få sin oro lindrad”.

I Stockholm kom verksamheten med personliga ombud i gång sent, och har under det senaste decenniet berörts av flera omorganisationer, upphandling och på senare tid också kraftiga nedskärningar. När något ombud slutat har ofta inte något nytt tillsatts, den fysiska planeringen och huvudmannskapet har ändrats, och i dag motsvarar antalet personliga ombud i hela staden bara omkring en fjärdedel av vad som rekommenderas av Socialstyrelsen. I Söderort med 330 000 invånare har antalet PO minskats från nio till fem. Områdena Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och Bromma har tillsammans två PO. Totalt finns idag, för Stockholms stads hela befolkning, elva stadsdelsanknutna PO och två PO vid enheten för hemlösa, vilket kan jämföras med 26 PO omkring 2005. Från början räknade man att det skulle behövas ett PO per 30 000 invånare. Det tycks behövas en förstärkning av PO-verksamheten i Stockholm.

Förutom den stora betydelse PO har för den enskilde – som naturligtvis är det viktigaste, är det samhällsekonomiskt att satsa på PO. Studier¹ har visat att de årliga vinsterna på längre sikt kan uppgå till cirka 170 000 kronor per klient och år. Socialstyrelsen har även beräknat att ett personligt ombuds insatser motsvarar en minskad kostnad för samhället motsvarande 17 gånger insatsen. Genom helhetssyn och samordning kan sjukhusvistelser, andra samhällskostnader och djupgående problem i många fall undvikas.

¹ Socialstyrelsen 2006: <http://www.personligtombud.se/publikationer/pdf/DetLonarSigSOS.pdf>

Vi begär av förvaltningen

att man utvärderar verksamheten med personliga ombud i Rinkeby-Kista med avseende på om den är tillräckligt dimensionerad för behoven. Kanske måste man titta på helheten med Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och Bromma tillsammans, men med fokus på våra brukare i Rinkeby-Kista.

Vi vill ha svar på följande frågor:

Hinner de personliga ombuden med att hjälpa de psykisk funktionsnedsatta i Rinkeby-Kista tillräckligt?

Finns det en kö för att få ett personligt ombud som psykisk funktionsnedsatt i Rinkeby-Kista?

Hur många står i så fall i kö för att få ett personligt ombud i vår stadsdel?

Hur effektiv bedömer förvaltningen att verksamheten är?

Anser brukarna att de får den hjälp de behöver?